

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Balejové a soudkyň JUDr. Marie Trnkové a Mgr. Heleny Nutilové v právní věci žalobce **Bc. Jakuba Michálka**, bytem Praha 8, Zenklova 841/193, zast. Mgr. Filipem Hajným, advokátem v Praze 2, Francouzská 30, proti žalované **Vysoké škole technické a ekonomické v Českých Budějovicích**, sídlem Okružní 517/10, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 14. 2. 2013 č.j. VŠTE003054/2013, **t a k t o** :

- I. **Vyslovuje se nicotnost rozhodnutí Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích ze dne 14. 2. 2013 č.j. VŠTE003054/2013.**
- II. **Žalovaná je p o v i n n a zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 9.800 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet právního zástupce žalobce.**

O d ů v o d n ě n í :

Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále též krajský soud) byla dne 14. 4. 2013 doručena žaloba proti rozhodnutí Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích ze dne 14. 2. 2013 č.j. VŠTE003054/2013, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Vedoucí kanceláře rektora Vysoké školy technické a ekonomické

v Českých Budějovicích ze dne 31. 12. 2012 č.j. VŠTE006693/2012, kterým byla částečně odmítnuta žádost žalobce o poskytnutí informací.

Žalobce namítá nezákonnost rozhodnutí příslušných správních orgánů (povinných subjektů), kterými bylo postupováno v rozporu s ust. § 8b zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále též zákon o svobodném přístupu k informacím) a rovněž v rozporu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu. Uvedenou zákonnou normu správní orgány nesprávně odmítly aplikovat pro převažující nutnost ochrany soukromí a osobních údajů nad právem na informace. V této souvislosti žalobce dále poukázal na aplikační přednost ust. § 82 zákona o svobodném přístupu k informacím před zákonem o ochraně osobních údajů. Správní orgány rovněž pochybily, když na daný případ aplikovaly test proporcionality, který dle Nejvyššího správního soudu lze aplikovat toliko na extrémní případy, o který se v projednávané věci nejedná.

Žalobce dále namítá nicotnost napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno věcně nepřislušným správním orgánem. Dle zákona o vysokých školách plní úkoly nadřízeného orgánu vysokých škol ve správním řízení Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále též ministerstvo školství), který současně představuje správní orgán pověřený výkonem dozoru. S ohledem na skutečnost, že v daném případě není nadřízený správní orgán určen zvláštním zákonem, je odvolacím správním orgánem ministerstvo školství.

Z uvedených důvodů je žalobcem navrhováno napadené rozhodnutí spolu s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně zrušit a věc žalované vrátit k dalšímu řízení, případně žalobou napadené rozhodnutí prohlásit za nicotné a prvostupňové správní rozhodnutí zrušit. Dále žalobce navrhuje nařídit, aby žalovaná žalobci poskytla jím požadované informace o platech a odměnách v žádosti určených představitelů vysoké školy.

Žalovaná navrhla projednávanou žalobu zamítnout. Ke shora nastíněným žalobním bodům poukázala na žalobcovo zneužívání práva na informace a soudní ochranu. Žalobce je veden snahou vést spor pro spor, když zjevně nemá zájem o řešení reálně existujících sporů. Projednávaný spor se ani nepřímou netýká žalobcova majetku či jeho životních podmínek. Naopak je zjevné, že se jedná o spor vyvolaný žalobcovým zájmem o veřejné záležitosti. Lze konstatovat, že požadovaný výpis z výplatního systému nedosahuje takového významu, že by v souvislosti s odepřením této informace byla porušena ústavní, či jiná zákonná práva žalobce. K žalobcem namítané věcné nepřislušnosti žalovaná odkázala na ust. § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, z něhož dovodila, že povinným subjektem je vedoucí kanceláře rektora a nezákonnost napadeného rozhodnutí tudíž nelze dovozovat z toho, že odvolání bylo předáno k rozhodnutí rektorovi samotnému, který je k vyřizování odvolání zřízen.

Ze správního spisu, který si soud vyžádal, vyplynuly následující rozhodné skutečnosti.

Žádostí ze dne 21. 11. 2012 doplněnou dne 1. 12. 2012 vyzval žalobce Vysokou školu technickou a ekonomickou v Českých Budějovicích k podání informací (1) kde zveřejňuje vysoká škola informace podle § 5 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím a informace poskytnuté žadatelům na základě žádosti, které mají být podle § 5 odst. 3 téhož zákona zveřejněny v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, (2) rozpočet veřejné vysoké školy schválený akademickým senátem této školy na roky 2011 a 2012, (3) všechny materiály, které byly v elektronické podobě předloženy senátorům jako

podklady pro jednání akademického senátu veřejné vysoké školy, jsou-li k dispozici ve společném datovém úložišti, e-mailové konferenci nebo jiným způsobem shromážděné bez nutnosti mimořádně rozsáhlého vyhledávání, (4) informace, které má povinný subjekt zveřejňovat ve výroční zprávě podle § 18 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím a (5) základní osobní údaje podle § 8b odst. 3 téhož zákona o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plnění z veřejných prostředků v roce 2011 poskytnutých vedoucím představitelům vysoké školy (rektor, prorektor, kvestor, kancléř, vedoucí pracovníci rektorátu).

Dne 31. 12. 2012 byla žalobci zaslána odpověď na uvedenou žádost, kterou povinný subjekt žalobci poskytl požadované informace k bodu 1. žádosti, dále mu byl poskytnut rozpočet vysoké školy k bodu 2. žádosti, k bodu 3. žádosti bylo povinným subjektem uvedeno, že nedisponuje žádnými takovými materiály či informacemi a dále byla ve vztahu k bodu 4. žalobci doložena výroční zpráva ve smyslu § 18 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Rozhodnutím kanceláře rektora Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích ze dne 31. 12. 2012 č.j. VŠTE006693/2012 byla částečně odmítnuta žádost žalobce o poskytnutí informací, a to ve vztahu k bodu 5. této žádosti, jímž žalobce požadoval poskytnutí základních osobních údajů podle § 8b odst. 3 téhož zákona o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plnění z veřejných prostředků v roce 2011 poskytnutých vedoucím představitelům vysoké školy (rektor, prorektor, kvestor, kancléř, vedoucí pracovníci rektorátu). Důvodem tohoto rozhodnutí je výsledek testu proporcionality, z něhož vyplývá, že v daném případě by poskytnutím těchto informací bylo zasaženo do ústavně zaručeného práva na soukromí. Jako další důvod částečného odmítnutí žádosti žalobce byla uvedena skutečnost, že v daném případě se nejedná o vrcholné představitele povinného subjektu, tedy o mimořádné reprezentanty státní moci. Povinný subjekt k tomuto dále uvedl, že důvodem částečného odmítnutí žádosti by byla též skutečnost, dle níž dotčení zaměstnanci nepobírají plat. Povinný subjekt ve vztahu k žalobcem proklamovanému subjektivnímu nároku na dotazované informace závěrem uzavřel, že se z hlediska právního posouzení nejedná o poskytovatelnou informaci.

Proti tomuto rozhodnutí bylo žalobcem podáno odvolání, jímž rozporuje závěry povinného subjektu ve vztahu k provedenému testu proporcionality. V této souvislosti žalobce v odvolání konstatoval nemožnost odmítnutí poskytnutí informací o vedoucích představitelích vysokých škol, kteří jsou příjemci veřejných prostředků představujících roční dotace ze státního rozpočtu ve výši přesahující 20 miliard Kč. K tomuto žalobce dále poukázal na skutečnost, že test proporcionality by v daném případě být vůbec prováděn neměl, neboť se jedná o nepřipustné nahrazování kogentního zákonného ustanovení. Informace o mzdách a odměnách představitelů veřejné vysoké školy představují veřejný zájem, který je dán nárokem společnosti na vědomosti o způsobu využití prostředků státního rozpočtu. Jednoznačné znění zákona nemůže být nahrazeno testem proporcionality, kterým je porušován zákon o svobodném přístupu k informacím.

O tomto odvolání bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím rektora Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích ze dne 14. 2. 2013 č.j. VŠTE003054/2013, jímž bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrzeno. Žalovaná se ztotožnila se závěry povinného subjektu ve vztahu ke konstatované převažující nutnosti ochrany soukromí a osobních údajů před právem na informace. Žalovaná se

ztotožnila rovněž se závěrem, dle něhož vedoucí pracovníky rektorátu, jejichž mzdy a odměny měly být žalobci sděleny, nejsou vrcholnými představiteli povinného subjektu. Uvedený závěr žalovaná dovodila z ust. § 2 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, které výslovně vymezuje pojem veřejný funkcionář. Z odvoláním napadeného rozhodnutí jsou zcela zřejmé úvahy hodnotící obsah jednotlivých důvodů rozhodnutí, na jejichž základě dospěl povinný subjekt k závěru, že je namíste žalobcovu žádost zčásti odmítnout. Odvolací orgán se rovněž ztotožnil se závěry povinného subjektu ohledně příslušnosti k rozhodnutí o odvolání, když v projednávané věci nelze nadřízený orgán určit a z tohoto důvodu bylo odvolání postoupeno rektorovi vysoké školy.

Krajský soud v Českých Budějovicích přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), v mezích daných žalobními body, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Důvodnost žaloby byla soudem shledána z moci úřední ve smyslu ust. § 76 odst. 2 s.ř.s., neboť žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno věcně nepříslušným správním orgánem.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím jsou povinnými subjekty k poskytování informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Rozhodnutí o částečném odmítnutí žalobcem požadovaných informací bylo vydáno Kanceláří rektora Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích. Z poučení o opravných prostředcích obsaženém v tomto rozhodnutí vyplývá právo uplatnit opravný prostředek prostřednictvím vedoucího kanceláře rektora, přičemž k rozhodnutí o odvolání je příslušný rektor vysoké školy.

Dle ust. § 16 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím lze proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací podat odvolání, o němž v souladu s odst. 2 a 3 tohoto ustanovení rozhoduje nadřízený orgán.

Dle ust. § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen správní řád) je nadřízeným správním orgánem ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.

Citované ustanovení správního řádu ve vztahu k žádosti o informace dále upřesňuje ust. § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, dle něhož, nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti ten, kdo stojí v čele povinného subjektu. Ustanovení § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím se tedy použije toliko v případě, kdy není možné určit nadřízený orgán podle § 178 odst. 1 a 2 správního řádu.

Z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že se žalovaný ztotožnil se závěry prvostupňového orgánu, dle něhož v dané věci nelze nadřízený orgán určit a z tohoto důvodu byl spis postoupen k projednání odvolání rektorovi vysoké školy jakožto tomu, kdo stojí v čele povinného subjektu.

Krajský soud se s uvedenými závěry správních orgánů neztotožňuje, neboť v souladu s ust. § 16 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím měl o odvolání žalobce rozhodnout nadřízený orgán, kterým je v projednávané věci ministerstvo školství. K tomuto závěru dospěl krajský soud s ohledem na § 87 písm. l) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, který výslovně ustavuje ministerstvo do pozice nadřízeného správního orgánu vysokých škol, když říká, že „Ministerstvo plní úkoly nadřízeného správního orgánu vysokých škol ve správním řízení“. Není tudíž pravdou, že v daném případě nelze nadřízený orgán určit, závěr správních orgánů obou stupňů byl soudem shledán nesprávným.

V nyní projednávané věci lze podle § 178 správního řádu určit, že nadřízeným správním orgánem povinného subjektu je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Proto není možné za použití § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím stanovit nadřízeným správním orgánem povinného subjektu jejího rektora.

Komentované znění ust. § 2 zákona o svobodném přístupu k informacím uvádí jako povinný subjekt veřejnou vysokou školu, v projednávané věci tudíž Vysokou školu technickou a ekonomickou v Českých Budějovicích, která měla o žádosti žalobce rozhodnout.

Rozhodnutí o žádosti žalobce o poskytnutí příslušných informací bylo ve smyslu ust. § 2 zákona o svobodném přístupu k informacím vydáno Vedoucí kanceláře rektora Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích. Takový postup shledal krajský soud souladným s judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2008 č.j. 3As 13/2007 – 75), neboť se jedná o orgán, který je součástí povinného subjektu, byť tato pravomoc není vedoucí kanceláře rektora v organizačním řádu této vysoké školy stanovena. I tato skutečnost se odráží v záměru zákonodárce zajistit, aby přezkum postupu povinného subjektu prováděl orgán stojící mimo samotný povinný subjekt, což svědčí o správnosti závěru krajského soudu, dle něhož o odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu, tedy Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích, mělo být rozhodnuto ministerstvem školství, namísto rektorem této vysoké školy, který je vedoucím orgánem povinného subjektu.

Soud proto uzavřel, že pochybení správních orgánů je třeba konstatovat s ohledem na věcnou nepřislusnost správního orgánu, který měl o odvolání žalobce rozhodnout. Podle § 178 správního řádu lze určit, že nadřízeným správním orgánem povinného subjektu je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (§ 87 písm. l) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách). Proto není možné za použití § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím stanovit nadřízeným správním orgánem povinného subjektu rektora vysoké školy. Z tohoto důvodu soud rozhodl bez nařízení jednání ve smyslu ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. a napadené rozhodnutí prohlásil za nicotné, neboť trpí takovou vadou, která vyvolává jejich nicotnost.

Krajský soud nepřistoupil k návrhu žalobce na zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve smyslu ust. § 78 odst. 3 s.ř.s., a to s ohledem na výrok tohoto rozhodnutí, kterým prohlásil nicotnost žalobou napadeného rozhodnutí, které bude nahrazeno rozhodnutím věcně příslušného správního orgánu, tedy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Rozhodnutí tohoto správního orgánu nemusí obsahově odpovídat žalobou napadenému rozhodnutí, a to především s ohledem na aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014. Č.j. 8As 55/2012 – 62).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. a vychází ze skutečnosti, že žalobce měl v řízení úspěch. Proto mu na náhradě nákladů řízení byla přiznána částka 9.800 Kč představující náklady zastoupení advokátem za dva úkony právní pomoci po 3.100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), tedy 6.200 Kč a 2x režijní paušál po 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky) 600 Kč a 3.000 Kč uhrazené žalobcem na soudním poplatku, náklady celkem 9.800 Kč.

P o u č e n í o o p r a v n ě m p r o s t ř e d k u

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližě následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 6. března 2015

Předsedkyně senátu
JUDr. Věra Balejová v.r.

Za správnost vyhotovení:
Prázdna Jaroslava